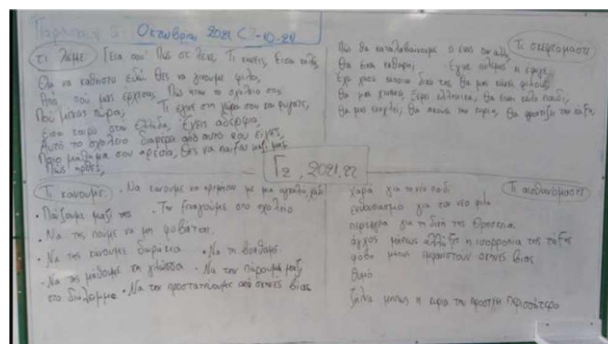
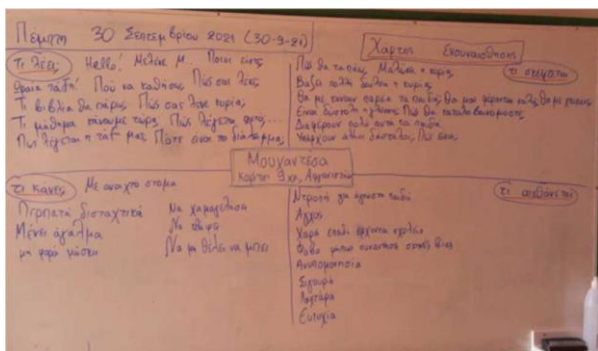

Το σχολείο μας έχει ως στόχο, εκτός των άλλων, την ευαισθητοποίηση όλων των μαθητών μας σε θέματα που αφορούν την διαφορετικότητα και την ενσυναίσθηση. Για το σκοπό αυτό υλοποιήθηκαν δράσεις στις οποίες συμμετείχαν όλα τα τμήματα, αλλά πραγματοποίησαν κυρίως τα τμήματα της Γ΄τάξης και η Τ.Υ. του σχολείου μας.

Έγιναν δράσεις για να διευκολυνθεί η ένταξη των προσφύγων μαθητών στην τάξη με την ουσιαστική συμβολή των υπεύθυνων εκπαιδευτικών των τμημάτων Γ1 Σκανδάλη Μαρία, Γ2 Μπούλια Κωνσταντίνα και Τ.Υ. Γριμπαβιώτη Χρήστου όπως:

1. **Χάρτες ενσυναίσθησης.** Ο ένας είχε κεντρικό πρόσωπο το παιδί πρόσφυγα που επρόκειτο να έρθει στην τάξη με ό,τι στοιχεία ξέραμε γι' αυτό, και ο άλλος είχε την ίδια την τάξη που θα δεχόταν τον πρόσφυγα μαθητή. Σε κάθε περίπτωση τα παιδιά έπρεπε να μουν στη θέση του κεντρικού προσώπου και να σκεφτούν τι πιθανόν θα λέει, τι θα σκέφτεται, τι θα κάνει και τι θα αισθάνεται ο καθένας με τη νέα υποτιθέμενη συνθήκη ζωής. Το να δούμε μέσα από τα μάτια του άλλου ήταν πολύ χρήσιμο και εποικοδομητικό για την μετέπειτα πραγματική συμβίωση.

2. Το εργαστήριο "παντομίμα και γλώσσα του Σώματος" με τον μίμο κ. Γιώργο Φλώρο εντάχθηκε στο πλαίσιο της δράσης «Μαζί» του προγράμματος «κι αν ήσουν εσύ;» που υλοποιεί το

Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Πρόκειται για δράση που υποστήριξε δραστηριότητες συνεργασίας μεικτής ομάδας μαθητών (ντόπιοι και πρόσφυγες) και επιδίωξε να προσελκύσει και να δημιουργήσει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων για τη γλώσσα του σώματος και τη "μυστική" της ερμηνεία, δράση που είχε θεαματικά αποτελέσματα στη σχέση των παιδιών μεταξύ τους.

3. Γράμμα στην Υπουργό Παιδείας για το δικαίωμα στη μόρφωση των προσφύγων μαθητών έγραψαν οι μαθητές της Γ' τάξης, έπειτα από συζήτηση και καταγισμό ιδεών. Το δικαίωμα αυτό είναι ένας από τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ. Η δράση έγινε με αφορμή την ημέρα δικαιωμάτων των παιδιών στα πλαίσια της σχετικής «εκστρατείας» που οργάνωσε το ελληνικό τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας στο πρόγραμμα «Εγώ κι εσύ μαζί».

Αξιότιμη κα Υπουργέ Παιδείας,
Το δικαίωμα στην εκπαίδευση είναι βασικό δικαίωμα για όλα τα παιδιά του κόσμου.
Η εκπαίδευση που θέλουμε είναι ποιοτική, συμπεριληπτική και αγκαλιάζει όλα τα παιδιά, χωρίς διακρίσεις!
Για να το καταφέρουμε αυτό, θέλουμε να σας ζητήσουμε να μελετήσετε τις προτάσεις μας, ώστε και τα παιδιά πρόσφυγες να μπορούν να ωφεληθούν από το δικαίωμά τους στη μόρφωση και να έχουν μια χαρούμενη, δημιουργική και επιτυχημένη σχολική ζωή.
Προτείνουμε:
Α) Να τους δώσετε τα **σχολικά είδη** που χρειάζονται (τετράδια, μολύβια, χάρακες, μπουγιές κλπ), για να μπορούν να κάνουν τις εργασίες τους.
Β) Να αναθέτετε **περιορισμένες τάξεις υποδοχής**. Με λιγότερα παιδιά στην τάξη και μάλλον με παιδιά που ταιριάζει η μητρική τους γλώσσα ή το επίπεδό τους, ο δάσκαλος θα μπορεί να κάνει πιο αποτελεσματικά τη δουλειά του μαζί τους.
Γ) Να τους παρέχετε **διερμηνείες** ιδίως για το πρώτο διάστημα που δεν καταλαβαίνει κανένας κανένα και μιλάμε μόνο με τη γλώσσα του σώματος.
Δ) Να δημιουργήσετε **λεξικά** από ελληνικά στη γλώσσα τους αλλά και από τη γλώσσα τους στα ελληνικά ή έστω μια σχετικά **εφαρμογή σε κινητές συσκευές**. Έτσι θα βοηθήσουμε και οι δυο πλευρές να επικοινωνήσουν καλύτερα.
Ε) Να επιτρέψετε να συμμετέχουν κι αυτά τα παιδιά σε **εκπαιδευτικές δραστηριότητες**: μαθήματα ξένων γλωσσών, μουσικής, χορού, αθλητικές δραστηριότητες, ρομποτική κλπ, δράσεις που αρέσουν στα παιδιά και τα ωφελούν.
Στ) Να δημιουργήσετε **σχολεία και για τους γονείς τους**, ώστε όλοι μαζί να μάθουν πιο γρήγορα και σωστά ελληνικά.

Ευχαριστούμε,
Οι μαθητές και οι μαθήτριες του 21^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ιωαννίνων

Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας μέσω της καλλιέργειας ψηφιακών δεξιοτήτων: χρήση liveworksheets, learningapps, quiz για εμπέδωση νέας γνώσης και επαναλήψεις.

Χρησιμοποιήθηκε η αίθουσα πληροφορικής και μέσω της ηλεκτρονικής τάξης όλα τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να κάνουν επανάληψη αλλά και να εμπεδώσουν έννοιες -

γνώσεις στα βασικά μαθήματα (γλώσσα- μαθηματικά- ιστορία) μέσω της καλλιέργειας ψηφιακών δεξιοτήτων. Τα liveworksheets, learningapps και quiz ενθουσίασαν τα παιδιά και κυρίως τα προσφυγάκια που βρήκαν σ' αυτή τη μορφή μάθησης έναν τρόπο να αυτενεργούν, να προχωρούν στην κατάκτηση της νέας γνώσης με τον δικό τους ρυθμό και τελικά να μαθαίνουν παίζοντας.

4. Υπήρξε προβολή ταινίας σχετικά με συμπερίληψη: επεξεργασία των νοημάτων πριν, κατά τη διάρκεια και στο τέλος της προβολής με βιωματικές δράσεις, δημιουργική γραφή, αφήγηση, εικαστική δημιουργία κλπ

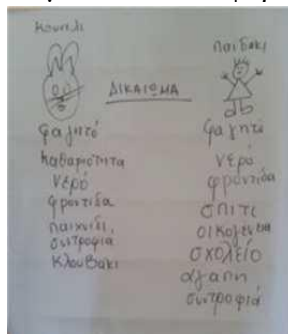
Προβλήθηκε το animation Migrants | Award-Winning CG Animated Short Film, μια ταινία μικρής διάρκειας αλλά με πολύ μεγάλα νοήματα για προβληματισμό και καλλιέργεια της ενσυναίσθησης. Πρόκειται για την ιστορία μίας πολιτικής αρκούδας και του μικρού της που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη χώρα τους λόγω της κλιματικής αλλαγής, καθώς η ζωή τους στους πάγους δεν είναι πια εφικτή. Τι αντιμετώπισαν στον νέο τόπο που βρέθηκαν; Ποικίλα είναι τα θέματα που αναδείχθηκαν όπως: η ξαφνική αλλαγή, ο ξεριζωμός, ο φόβος, η απόρριψη, η ξενοφοβία, η ελπίδα, η αγάπη, η αλληλεγγύη, η κλιματική αλλαγή κα.

Ερωτήσεις που προέκυψαν και που έγιναν αφορμή σε άλλο χρόνο για επιπλέον δράσεις με τεχνικές θεάτρου (διάδρομος συνείδησης, παιχνίδια ρόλων, παγωμένες εικόνες, δραματοποίηση, αλλαγή τέλους κλπ):

- Σκεφτήκαμε ποτέ ότι μπορεί να βρεθούμε στην ίδια θέση;
- Πώς θα αισθανόμασταν αν μας συνέβαινε;
- Πώς θα θέλαμε να μας συμπεριφερθούν;
- Τι ένιωσαν οι ήρωες της ταινίας από τον τρόπο που τους αντιμετώπισαν οι ντόπιοι;
- Τι μπορεί να σκέφτηκαν ή να τους έλεγαν;
- Τι είναι αυτό που κάνει τους ντόπιους να τους αντιμετωπίζουν με καχυποψία ακόμα και βία;
- Τι θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά;
- Τι χρειάζεται για να δοθεί ένα διαφορετικό τέλος στην ιστορία;
- Αν ήσουν εσύ εκεί, τι θα έκανες; κλπ

5. Υλοποίηση **βιωματικού εργαστηρίου** για παιδιά από την Συντονίστρια Εκπαίδευσης Προσφύγων Μαρία Σκαργιώτη με θέμα: «Όλοι διαφορετικοί- όλοι ίσοι: η ανάγκη να είμαστε όλοι μαζί» Πολύ πετυχημένη δράση. Μιλήσαμε για τη διαφορά πρόσφυγα- μετανάστη, για το τι ανάγκες έχουν οι άνθρωποι, χρησιμοποιώντας αρχικά για παράδειγμα ένα κουνέλι και τις δικές του ανάγκες. Υπήρξε κοινή διαπίστωση ότι όλοι είμαστε διαφορετικοί αλλά όλοι χρήσιμοι όταν συνεργαζόμαστε, όπως τα δάχτυλα ενός

χεριού (με αφορμή γνωστό παραμύθι). Αναδείχθηκε η υπόσχεση να έχουμε πάντα διαθέσιμο το δικό μας χέρι για όποιον συμμαθητή μας έχει την όποια ανάγκη για βοήθεια.

6. **Συμμετοχή των μαθητών του Τ.Υ.** σε εκπαιδευτικές εκδρομές της Γ τάξης. Οι «outdoor activities» βοήθησαν τα παιδιά να μάθουν πολλά νέα πράγματα και για τη φύση και για το πολιτισμό και να συνεργαστούν αρμονικά όλα μαζί.

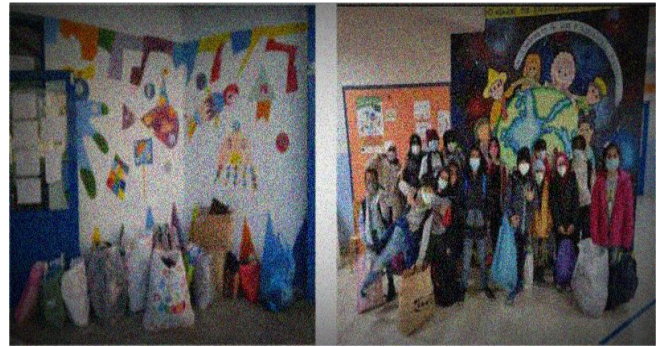
α. Στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Παπαγιάννη έγινε δράση ευαισθητοποίησης και ενσυναίσθησης στο γλυπτό «Ο Μετανάστης», όπου τα παιδιά συνειδητοποίησαν ότι το φαινόμενο του «ξεριζωμού» ήταν κάτι που βίωσαν και οι Έλληνες. Σε χαρτόνι που είχε το σχεδιάγραμμα του γλυπτού κατέγραψαν σκέψεις και συναισθήματα που πιθανόν είχε ο άνθρωπος αυτός καθώς και λόγια υποστήριξής του μπροστά στο δύσκολο παρόν του. β. Στο περιαστικό δάσος Φρόντζου με την έρευνα πεδίου συνειδητοποίησαν την αξία της διαφορετικότητας στη συνοχή και τη «δύναμη» του οικοσυστήματος, «μάθημα» που έχει επέκταση και στην κοινωνία των ανθρώπων και αποτυπώθηκε σε ομαδικές αφίσες .

7. Όλοι οι μαθητές του Σχολείου συνολικά συμμετείχαν ενωμένοι στην **πρώτη γιορτή** μετά την πανδημία. Τα προσφυγάκια γνώρισαν τα αποκριάτικα έθιμά μας, φόρεσαν μάσκες και έπαιξαν όλοι μαζί παιχνίδια τύπου λούνα-παρκ καθώς και άλλα παιχνίδια.

8. **Μοίρασμα ειδών ένδυσης - υπόδυσης, παιχνιδιών και τροφίμων**, προσφορές γονέων του σχολείου μας ως μια προσπάθεια να βελτιώσουμε το επίπεδο ζωής μαθητών μας που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Όλα αυτά έδωσαν ανακούφιση, χάρισαν ένα μεγάλο χαμόγελο στα παιδιά του πρωινού Τ.Υ. αλλά και του απογευματινού ΔΥΕΠ και άνοιξαν μια «πόρτα» επικοινωνίας. Πολύ σημαντική δράση αλληλεγγύης, αποτέλεσμα της καλλιέργειας ενσυναίσθησης και γενναιοδωρίας.

9. **Κουκλοθέατρο** με πρωτοβουλία της Γ τάξης: οι αυτοσχέδιες κούκλες με υλικά ανακύκλωσης, η δημιουργικότητα των παιδιών, ο ενθουσιασμός και η καλή τους διάθεση είχαν όλα μαζί τη δύναμη να βοηθήσουν τους πρόσφυγες μαθητές της τάξης να καλλιεργήσουν τις γλωσσικές τους ικανότητες και να εκφραστούν.

10. **Δραματοποίηση παραμυθιού** «η πόλη που έδωξε τον πόλεμο»

Με κατάλληλες οδηγίες- ασκήσεις από την εμψυχώτρια του ΔΗΠΕΘΕ κα Κων/να Κωνσταντοπούλου τα παιδιά βίωσαν το μήνυμα της ιστορίας, συμμετείχαν ενεργά στην εξέλιξη της δράσης και εκφράστηκαν με δημιουργικό τρόπο λειτουργώντας σε ομάδες μικτές.

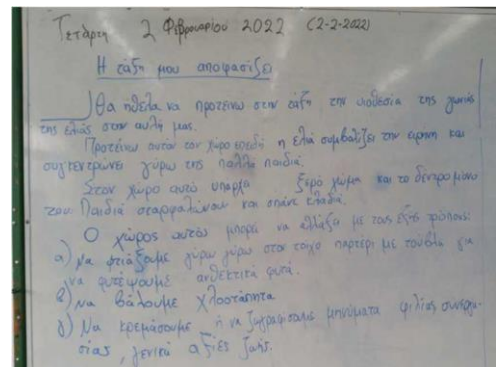
Αξιοποιώντας, τεχνικές εκπαιδευτικού δράματος και θεατρικού παιχνιδιού, όπως η σωματική έκφραση, η εκμετάλλευση του τυχαίου και η παντομίμα, τα παιδιά ταξίδεψαν στην πόλη που όλοι μαζί αλλά και ο καθένας ξεχωριστά, οφείλει να χτίσει «μέσα του». Η δράση είχε ως στόχο την ευαισθητοποίηση και την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των παιδιών για το φλέγον θέμα του πολέμου. Η ανταπόκριση όλων ήταν αξιοθαύμαστη.

11. **Εκμάθηση** 2 παιδικών τραγουδιών με θέμα τη φιλία σε συνεργασία με τον μουσικό του σχολείου κ. Μπατσή Δημητρίου: «Εγώ κι εσύ μαζί», «Γύρω γύρω όλοι στη μέση η χαρά». Ο κοινός

ρυθμός με τα μουσικά όργανα- παλαμάκια, το ρεφρέν των τραγουδιών που τραγουδούσαν όλοι μαζί, γηγενείς και αλλοδαποί μαθητές, και ο κύκλος που σχημάτιζαν, ήταν σημεία που διευκόλυναν την ένωση μεταξύ τους.

12. **Υιοθεσία της γωνιάς** στην αυλή με την ελιά από το « παρτέρι της φιλίας» στον «κήπο της φιλίας»...

Σιγά σιγά λοιπόν, η ιδέα της υιοθεσίας μιας γωνιάς της αυλής, που ξεκίνησε ως άσκηση στο μάθημα της γλώσσας, έφτασε να γίνει όμορφη πραγματικότητα...

Παρ' όλες τις αντιξοότητες που παρουσιάστηκαν κατά την υλοποίηση των δράσεων τα αποτελέσματα δικαίωσαν την επιλογή που κάναμε.

Τη δυσκολία στον τρόπο επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των παιδιών σε μικτές ομάδες διαδέχτηκε σταδιακά και με προσπάθεια από όλους η διάθεση να γνωριστούν καλύτερα, να επικοινωνήσουν, να συνεργαστούν αρμονικά σε ομαδικές δράσεις, να εμπιστευτούν, να βοηθήσουν ο ένας τον

άλλον όπου χρειαζόταν, να συζητήσουν, άλλοτε να διασκεδάσουν και τελικά να φτάσουν να παίζουν σε κοινές παρέες στα διαλείμματα, ακόμα και να συμμετέχουν σε κάθε εκδήλωση...

Οι μαθητές του τμήματος υποδοχής μάθαιναν την ελληνική γλώσσα, οι κοινές δράσεις είχαν εντυπωσιακά αποτελέσματα. Υπήρξε βελτίωση της μαθησιακής τους πορείας και η ένταξή τους στη σχολική κοινότητα ήρθε σαν φυσικό επακόλουθο, καθώς είχε καλλιεργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης.

Θεωρούμε λοιπόν ότι η πρόθεση όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου μας να βοηθηθούν όλα τα παιδιά ώστε να καλλιεργηθούν δεξιότητες κοινωνικής ζωής (ενσυναίσθηση, ανθεκτικότητα, υπευθυνότητα, διαμεσολάβηση, σεβασμός στη διαφορετικότητα), με απώτερο στόχο να μπορούν να συνυπάρχουν, να επιλύονται συγκρούσεις, να συνεργάζονται με πνεύμα αλληλεγγύης και συλλογικότητας, πραγματοποιήθηκε σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό.